

معاون وزیر جهاد کرد: برنامه‌های دولت برای کنترل قیمت مواد پروتئینی

معاون وزیر جهاد برنامه‌های این وزارت خانه را برای سامان دادن به بازار تخم مرغ، مرغ و گوشت مطرح کرد و گفت: واردات تخم مرغ فقط برای رفع نیاز است و در صورت رفع نیاز فوراً قطع می‌شود.

به گزارش خبرنگار مهر طی هفته‌های اخیر، شیوع بیماری آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان در کشور و معدوم شدن چند میلیون قطعه مرغ تخم گذار باعث کمبود تخم مرغ و گرانی این کالا در بازار شد، که البته با واردات و عرضه تخم مرغ‌های وارداتی در بازار، شرایط تا حدودی آرام گرفت؛ همچنین بازار گوشت قرمز و مرغ طی سالجاری با نوسانات زیادی همراه بوده، با توجه به اینکه عید نوروز نیز در حال نزدیک شدن است، باید دید وزارت جهاد کشاورزی چه برنامه‌هایی برای سامان دادن به شرایط بازار دارد و برنامه‌های دولت برای بهبود وضعیت تولید، به ویژه در بخش مرغ تخم گذار چیست؟ در همین زمینه خبرگزاری مهر گفتگویی را با حسن رکنی، معاون امور دام وزارت جهاد کشاورزی انجام داده که مشروح آن از نظرتان می‌گذرد؛

***آقای رکنی، درباره وضعیت تولید و صادرات تخم مرغ طی سالهای اخیر در کشور توضیحاتی را ارائه کنید؟**

-برنامه تولید تخم مرغ برای سالجاری حدود ۹۵۰ هزارتن بوده است، در طی ۴ الی ۵ سال گذشته علاوه بر تامین نیاز داخل توانستیم در صادرات نیز قدم های خوبی برداریم، طی سالیان گذشته، در برخی سالها حدود ۹۰ هزارتن صادرات تخم مرغ از کشور داشتیم که این یعنی ما موفق شدیم قریب به ۱۰ درصد تولیدمان را صادر کنیم؛ سال گذشته شیوع آنفلوانزای پرندگان محدودیت هایی را در کشور ایجاد کرد.

***به طور کلی وضعیت تولید تخم مرغ در دنیا، به چه صورت است؟**

-تخم مرغی که در دنیا تولید می شود حدود ۷۰ میلیون تن است و در حال حاضر ۲۰۸ کشور در دنیا تولید تخم مرغ دارند. اگر جمعیت دنیا را حدود ۷.۵ میلیارد در نظر بگیریم، سرانه تولید و مصرف تخم مرغ در دنیا کمتر از ۹۰۵ کیلو است، از این مقدار قریب به شصت درصد تولید در قاره آسیا انجام می شود و بیشترین تولید مربوط به کشور چین است، در ترکیه حدود ۱۰۵ درصد تولید جهانی انجام می شود و ما ۱۰۴ درصد از تولید جهانی را داریم.

***سرانه تولید در کشور ما چقدر است؟**

-سرانه تولید ما ۱۱.۵ کیلوگرم است، که دو کیلوگرم بالاتر از میانگین جهانی است.

***لطفا اشاره ای نیز به جمعیت مرغ تخم گذار کشور بفرمایید و همچنین ظرفیتی که در این زمینه وجود دارد؟**

-ظرفیت کشور نزدیک به ۸۵ میلیون قطعه مرغ تخم گذار و ۱۵ میلیون پولت (پیش تخم گذار) است؛ به عبارتی در مجموع سالانه حدود ۱۰۰ میلیون قطعه ظرفیت در این زمینه داریم. اما آنچه در حال فعالیت است، معمولا ۷۵ میلیون قطعه و ۲۵ درصد از این ظرفیت همیشه در حال آماده سازی برای جوجه ریزی بعدی است، بنابراین در کشور ۶۵ میلیون قطعه مرغ تخم گذار و ۱۰ میلیون پولت داریم.

***که بر اثر بیماری آنفلوانزا درصدی از این جمعیت را از دست داده ایم؟**

-بله، آنچه که ما در حال حاضر در مزارع مان داریم، ۵۵ میلیون قطعه مرغ تخم گذار و ۱۰ میلیون پولت است؛ به عبارتی بیش از ۱۰ درصد ظرفیت مان، بخاطر آنفلوانزا از مدار تولید خارج شده است.

***چه تدابیری در این راستا اندیشیده شده که تولید در آینده دچار بحران نشود؟**

-از ابتدای سال ما با کمک تولیدکنندگان برنامه ریزی خوبی را کردیم تا بلافاصله بعد از اینکه واحدهای غیرفعال و مرغ هایشان بر اثر آنفلوانزا حذف می شوند، بتوانیم در مکان های پاک تحت نظر دامپزشکی جوجه ریزی جداگانه ای داشته باشیم که بتوانیم آن را جایگزین کنیم.

***آیا بلافاصله جوجه ریزی انجام می شود؟**

-در مکان هایی به غیر از آن مکانی که جوجه حذف می شود؛ همچنین سعی می کنیم جوجه ریزی را سرعت بیشتری بدهیم تا بتوانیم جایگزین واحدهای حذفی کنیم.

***تاکنون چقدر جوجه جایگزین شده است؟**

-از مجموع حدود ۱۵ الی ۱۶ میلیون قطعه مرغ حذف شده، نزدیک به ۸ میلیون را موفق شدیم جایگزین کنیم و حدود ۸ میلیون هنوز کسری داریم که باید آن را در برنامه آتی مدنظر قرار دهیم و با کمک خود تولیدکنندگان این کار را پیش ببریم.

***چقدر طول می کشد تا این میزان هم جایگزین شود؟**

-این مساله بستگی به سرعت بیماری دارد، بهر حال همکاران ما در دامپزشکی از همه توان خود در جهت مهار و کنترل بیماری استفاده می کنند تا بتوانند شرایط بیماری را مدیریت کنند البته این کار بسیار دشوار است. موقعی که عامل شیوع بیماری در منطقه ای بروز می کند، کنترل آن بسیار دشوار و با جا به جایی عامل بیماری توسط باد، ماشین، کارگر و لباس افراد مشکل ایجاد می شود. بنابراین اگر سرعت بیماری از کاری که ما داریم انجام می دهیم بیشتر باشد، ناچارا باید این دوره فشار را پشت سر بگذاریم.

***با این شرایط، چه پیش بینی در این زمینه دارید؟**

-پیش بینی ما این است که حدود ۷ الی ۸ درصد، کسری تخم مرغ در ماه را به صورت مستمر تا نزدیک عید داشته باشیم، بنابراین برای اینکه در سبد غذایی مردم نیز اختلال ایجاد نشود توسط اتحادیه سراسری مرغداران تخم گذار که مسئولیت تنظیم بازار تخم مرغ را در کشور بر

عهده دارد، بخشی از این نیاز از کشورهای پاک تامین می شود و در سبد غذایی مردم قرار خواهد گرفت.

***چه اقداماتی در این راستا صورت گرفته است؟**

- طی چند روز گذشته اقدامات موثر و خوبی در این زمینه انجام شد، و هم اکنون تقریباً یک شرایط عادی را در این زمینه داریم. ولی فکر می کنم با این موضوع و مقداری کمبودی که وجود دارد، باید تا حدود فروردین ماه کنار بیاایم. تمام تلاشمان را هم می کنیم که به سفره غذایی مردم نیز لطمه ای وارد نشود و به شکلی بتوانیم این کمبود را با تامین از جاهای دیگر جبران کنیم. در مجموع تراز تجاری ما در تخم مرغ طی سال جاری مثبت بوده است، در نیمه اول سال که شرایط عادی تر بود، بیش از ۸ هزار تن صادرات داشتیم، الان نیز ممکن است بخشی از نیازمان را وارد کنیم.

***مشخص است که میزان واردات تا عید چه میزان خواهد بود؟**

- ما برای میزان واردات محدودیتی قائل نشده ایم، به تناسب کشش و نیاز بازار این اقدام انجام می شود، چندان رغبت به اینکه واردات به صورت گسترده انجام شود نداریم، با توجه به منابع انبوه داخلی که داریم امیدواریم با مدیریت شرایط موجود و کنترل بیماری موفق شویم که تولیدمان را از منابع داخلی تامین کنیم.

***چه میزان از نیاز کشور از طریق واردات تامین خواهد شد؟**

- حتی اگر واردات هم داشته باشیم بیش از ۹۵ درصد نیازمان حتماً از منابع داخلی تامین می شود حدود ۴ الی ۵ درصد آن از طریق واردات تامین می شود که این مساله نیز کاملاً موقتی است. بازار به صورت مستمر پایش می شود و هر زمان نیاز نبود این واردات بلافاصله قطع خواهد شد. با کنترل بیماری دوباره شرایط صادرات برای ما فراهم می شود، بنده این مقطع را خیلی زودگذر و قابل مدیریت می دانم.

***آقای رکنی، بفرمایید که تاکنون چقدر تخم مرغ وارد شده است؟**

- حدود ۲۰ هزارتن ثبت سفارش و آنچه که وارد شده عدد قابل توجهی نیست؛ کمتر از ۱۰۰۰ تن تخم وارد کشور شده است.

***این واردات از چه کشورهایی انجام شده است؟**

- تا الان فقط از ترکیه واردات صورت گرفته است.

***اشاره‌ای داشتید به این مطلب که به دنبال واردات اضافه نیستید و این کار فقط در حد نیاز انجام می‌شود، لطفاً کمی بیشتر در این زمینه توضیح دهید تا نگرانی‌هایی که ممکن است در این راستا برای تولیدکنندگان ایجاد شود، برطرف گردد.**

-بله، همانگونه که اشاره شد، ما به دنبال واردات اضافه نیستیم و این واردات تنها در حد ضرورت انجام می‌شود. بنابراین قراردادهای سیستم تنظیم شده برای اینکه نیاز تامین شود اما شدت واردات برحسب نیاز در مقطعی که لازم است بالا و پایین می‌شود.

***آیا ذخیره سازی هم انجام می‌شود؟**

-بله، ما ذخیره سازی را هم از منابع داخلی هم از منابع منابع وارداتی انجام می‌دهیم که تنظیم بازار توسط بخش ذی ربط به شکل مناسبی انجام شود.

***برای شب عید؟**

-برای فصلی که در آن قرار داریم، چون از خود فروردین بلافاصله مصرف کاهش پیدا می‌کند. تا قبل از عید مراکزی مانند شیرینی پزی‌ها و ... فعال هستند، که برای آن فصل ذخیره سازی انجام می‌شود و هیچ مشکلی وجود ندارد.

***آقای رکنی، بحثی که الان وجود دارد این است که گفته می‌شود اکثر کشورها با بیماری آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان درگیر شده‌اند، آیا کشور ترکیه، که واردات تخم مرغ ما از آنجا انجام می‌شود، با چنین مشکلی مواجه نیست؟**

-ممکن است در مقطعی آلودگی وجود داشته اما الان نه؛ در حال حاضر تمام عملیات بازرگانی که انجام می‌شود منطبق با پروتکل‌های بهداشتی و دامپزشکی است و همکاران ما همه موارد را دقیقاً رصد می‌کنند که مشکلی ایجاد نشود.

***بحث دیگری که این روزها مطرح می‌شود، در زمینه قیمت مرغ است، آیا ممکن است شیوع بیماری آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان و افزایش قیمت تخم مرغ زمینه ساز گرانی مرغ در کشور شود؟**

-این مسائل چندان ربطی به هم ندارد، برخی می‌گویند آنفلوآنزا نخست مرغ را تلف می‌کند پس مرغ هم باید گران شود، در حالی که مرغ تخم‌گذار با مرغ گوشتی متفاوت است، واحدهایی که تخم‌گذار

هستند حساسیت بالاتری برای ابتلای به آنفلوانزا دارند و در واحدهای گوشتی ما گزارش بسیار بسیار نادری داریم، در تامین گوشت مرغ مشکلی وجود ندارد و شرایط کاملاً عادی است. امیدواریم این وضعیت استمرار یابد، ضمن اینکه قیمت مرغ از چیزی که در بازار پیش بینی شده بود بسیار پایین تر است.

***برخی نیز تحلیل کرده بودند چون قیمت تخم مرغ رفته، مردم به مصرف مرغ گرایش بیشتری پیدا می کنند و همین امر سبب می شود قیمت مرغ هم افزایش یابد؟**

-مرغ و گوشت قرمز می توانند در سبد غذایی خانوار جایگزین یکدیگر شود و معمولاً ارتباطشان در این زمینه زیاد است، بین مرغ و تخم مرغ هم ارتباط وجود دارد اما نه اینقدر زیاد. تخم مرغ بیشتر به عنوان صبحانه، نیمرو ... مصرف می شود ضمن اینکه روند تولید و مصرف متفاوت است. پس بنابراین نمی توان آنها را به هم ربط داد.

***برای ماه های آینده با توجه به اینکه نزدیک عید هستیم، نگرانی برای بازار مرغ وجود ندارد؟**

-هم اکنون نرخ مرغ زیر قیمت تمام شده است و اعتقاد داریم که تولیدکنندگان مقداری مظلوم واقع شده اند و قیمت پایین تر از چیزی است که باید باشد؛ در تولید هم هیچ اختلالی وجود ندارد؛ در مقطعی مصرف ممکن است پرکشش تر باشد، که باید آن را مدیریت کنیم و اگر لازم شد از ذخایر داخلی استفاده خواهیم کرد اما در حال حاضر هیچ مشکلی در این زمینه نداریم.

***میزان تولید و صادرات مرغ در کشور چقدر است؟**

-تولیدمان بالای ۲ میلیون و ۲۰۰ هزارتن است و ما امسال تا زمانی که شرایط صادرات را داشتیم حدود ۳۵ هزارتن صادرات مرغ انجام دادیم اما پتانسیل مان تا ۲۰۰ هزارتن می تواند باشد.

***آقای رکنی، درباره بازار گوشت قرمز نیز توضیحاتی را ارائه بفرمایید که هم اکنون در چه وضعیتی قرار داریم؟**

-علی رغم اینکه روند تامین گوشت غیرمنجمد از منابع غیرداخلی مقداری مشکل بود اما این کار توسط دستگاه های ذیربط پیگیری و نیاز کشور پوشش داده شد؛ در سه ماه گذشته نیز سیر نرخ گوشت کاهش یافته و حداقل سه هزار تومان کاهش قیمت در شقه کامل را داشتیم.

الان در فروشگاه های زنجیره ای که در سطح شهر تهران فعالیت می کنند، نیم شقه بدون چربی وارداتی کیلویی ۳۳ تا ۳۴ هزار تومان عرضه می شود.

***بنا براین شرایط بازار هم اکنون متعادل است؟**

-بله، شرایط کاملاً متعادل است؛ منابع داخلی به اندازه کافی است، تولید به اندازه کافی انجام می شود و بازار را تامین می کند امیدوار هستیم بتوانیم به سمت و سویی برویم که هر روز از میزان واردات کاسته و به میزان تامین از منابع داخل افزوده شود.

***هم اکنون چقدر از نیاز ما از طریق واردات تامین می شود؟**

-بیش از ۹۰ درصد نیازمان از منابع داخل و کمتر از ۱۰ درصد از طریق واردات تامین می شود این ۱۰ درصد قبلاً به صورت منجمد وارد می شد اما الان بخشی از آن به صورت گوشت تازه وارد می شود، که مقداری عملیات بازرگانی و حمل و نقل آن مشکل است اما با این حال تامین شده است.

***نیاز کشور به گوشت قرمز در کل چه میزان است و چقدر از این نیاز در داخل تامین می شود؟**

-نیازمان حدود ۹۳۰ الی ۹۴۰ هزارتن است، برای سالجاری برآورد تولید ۸۳۸ هزارتن است که از محل دام های سنگین و سبک تامین می شود.

***آیا صادرات دام سبک که به دلیل تنظیم بازار داخل ممنوع شده بود، همچنان ممنوع است؟**

-بله همچنان ممنوع است.

***و واردات گوشت گرم همچنان ادامه دارد؟**

-در حد نیاز، نه خیلی زیاد اما برای رفع نیاز بازار انجام می شود.